

Enkele hoogtepunten uit de vogeltrek over Groningen in 2015

Jacob Bosma

Het voorjaar van 2015 werd gekenmerkt door langdurige koude perioden met veel noordelijke winden. Dit had grote invloed op zichtbare trek langs de Noordkust. Zangvogels op weg naar Scandinavië werden niet gestuwd, maar vlogen veelal hoog en over een breed front naar het noorden. Hierdoor verliepen de voor trektellers mooie maanden april en mei enigszins teleurstellend. Grotere vogels over zee lieten zich door de stevige aanlandige wind relatief goed zien. Zo vlogen er langs de Eemshaven veel eenden en meeuwen, maar ook typische 'najaarsvogels' als Kleine en Middelste Jager.

In het najaar is er verspreid over de provincie regelmatig geteld. Spectaculaire dagen bleven ook in dit seizoen uit, onder andere vanwege een langdurige noordoostelijke stroming in de eerste weken van oktober. Juist in deze tijd valt de piek van trekvogels als Vink, maar deze soort vloog vermoedelijk samen met vele andere op grote en onzichtbare hoogte over Nederland, dankzij de stevige rugwind.

Gelukkig waren ook er genoeg dagen en perioden waarop bijzondere aantallen van bepaalde soorten de telposten passeerden. Daarvan volgt nu een kort overzicht.

13 februari 13 **Pestvogel Eemshaven**

16 februari 2287 **Veldleeuwerik Noordkaap** De Veldleeuwerik is een van de vroegste trekkers in het voorjaar. Bij een zuidoostelijk stroming kan het in januari al raak zijn en als er dan nog niet regelmatig geteld wordt, kunnen de grote aantallen tijdens een seizoen zomaar gemist worden. Op 16 februari kwamen veel Veldleeuweriken binnen vanuit het zuidwesten, verzamelden zich op de akkers bij de telpost om vervolgens in groepen tot 150 ex. de zee op te gaan.

12 maart 4122 **Goudplevier Noordkaap**

16 maart 16 **Rode Wouw Eemshaven**

17 maart 26 **Grote Gele Kwikstaart Noordkaap**

17 maart 964 **Rietgors Noordkaap**

18 maart 436 **Koolmees Eemshaven**

1 april 12.160 **Kokmeeuw Eemshaven**

Brandgans, Noordkaap, 13 maart 2015

Foto: Rudy Offereins

Sperwer, Ruidhorn, 16 april 2015

Foto: Alwin van Lubeck

1 april 11.300 **Stormmeeuw Eemshaven** Bijna een verdubbeling van het record. Opvallend is dat Stormmeeuw zeer geconcentreerd piekt in het voorjaar. Alle goede dagen van de afgelopen 30 jaar vallen tussen 28 maart en 2 april.

21 april 1345 **Wulp Noordkaap**

5 april 11.860 **Kokmeeuw Eemshaven**

5 mei 5 **Engelse Kwikstaart Eemshaven**

11 mei 30 **Zwartkopmeeuw Ruidhorn** De laatste jaren is het aantal doortrekkers langs de noordkust behoorlijk toegenomen. Deze vogels trekken waarschijnlijk richting Noord-Duitsland, maar er zijn geen aanwijzingen dat de aantallen broedparen hier sterk toenemen. Er is in ieder geval een grote kolonie in de Elbe, 25 km ten westen van Hamburg (in de buurt van Stade). In deze kolonie broedden Zwartkopmeeuwen sinds 1987 jaarlijks. Maar pas vanaf 2001 vond een snelle toename plaats, tot 149 paar in 2008. Deze kolonie lijkt zich sindsdien gestabiliseerd te hebben. Verder zijn er broed-

gevallen op Mellum en rond Jadebusen maar het gaat hier om kleine aantallen. Mogelijk trekken 'onze' Zwartkopmeeuwen ook verder richting het Oostzeegebied.

Zwartkopmeeuw, Ruidhorn, 11 mei 2015 Foto: Alwin van Lubeck

17 mei 4 **Zomertortel Eemshaven**

26 juli 1201 **Noordse Stern/Visdief Eemshaven**

20 augustus 2 **Ijsvogel Lauwersmeer, Kustweg** Deze soort werd erg veel gezien in de provincie dit najaar. Ook de binnenkomst vanaf zee werd opgemerkt. Langs de Kustweg en de Eemshaven werden in totaal resp. 5 en 9 vogels langstreckend waargenomen.

Grauwe Kiekendief, Ruidhorn, 11 mei 2015 Foto: Alwin van Lubeck

6 september 30 **Dwergstern Eemshaven**

7 september 26 **Kleine Jager Eemshaven**

14 september 9 **Grote Bonte Specht Eemshaven** Maar liefst 62 langstreckende vogels werden dit najaar geteld. Ringvangsten in oktober in de Eemshaven lieten zien dat het inderdaad steeds om nieuwe vogels ging.

19 september 418 **Lepelaar Eemshaven** In totaal vlogen er in september 1021 vogels langs. Dat is een aanzienlijk deel van de Deense en Duitse populatie (in 2010 broedden hier resp. 60 en 390 paar).

30 september 313 **Buizerd Groningen-Kardingeblt.** Een dag eerder waren al 262 Buizerds geteld. Beter gezegd: ze kwamen Groningen binnen tussen Delfzijl en de Eemshaven en vanwege het goede zicht konden ze vanaf de Kardingeblt worden opgepikt. De Buizerds vlogen vrijwel allemaal naar het westen en zijn moge-

Dwergmeeuw, Ruidhorn, 10 april 2015 Foto: Alwin van Lubeck

Klapekster, Noordkaap, 10 april 2015

Foto: Rudy Offereins

lijk in het muizenrijke Noord-Nederland blijven hangen. In de rest van Nederland werden nergens hoge aantallen Buizerds opgemerkt in deze periode.

18 oktober 109 **Grote Lijster Eemshaven**

20 oktober 59 **Zwarte Mees Groningen-Kardingeblt.**

Er was dit najaar sprake van een bescheiden influx van Zwarte Mezen. In september kwamen de eerste vogels binnendruppelen, in de 3^e en 4^e week van oktober werden de hoogste aantallen gezien.

4 november 840 **Sijs Eemshaven** Met een seizoentotaal van 5053 vogels een erg goed jaar. Zelfs op 28 december vlogen nog 130 vogels over.

8 november 24 **Witkopstaartmees Kustweg** Er werden dit najaar veel trekkende Staartmezen gezien en ook gevangen. Met deze vogels kwamen ook mooie groepen zuivere Witkopstaartmezen mee.

13 november 203 **Middelste Zaagbek Lauwersoog, Haven**

Zwarte Ooievaar, Groningen-Kardingeblt, 9 september 2015 Foto: Jacob Bosma

Dankwoord

Dank aan alle tellers. Vanaf 15 locaties maakten ze bijna 2600 teluren!

Literatuur

Ludwig J., Adreas U. & Hawmann R. 2008. Die Schwarzkopfmöwe *Larus melanocephalus* als Brutvogel auf der Pionierinsel in der Unterelbe: 40 Jahre auf dem Weg zur größten deutschen Brutkolonie. Vogelkundliche Berichte aus Niedersachsen 40: 409-415.

van Bruggen J, Sovon-Nieuws jaargang 25 (2012) Nr1. Lepelaar zet positieve trend voort, ook in het buitenland.

www.trektellen.nl

www.waarneming.nl

Jacob Bosma - Groningen

jacobbosma@tiscali.nl